

3.4.4 BRISLING I NORDSJØEN/SKAGERRAK

Else Torstensen

else.torstensen@imr.no

► Status og råd

Tilgjengelig informasjon gir ikke grunnlag for å kunne si noe om status for brislingbestanden i Nordsjøen og Skagerrak. Det er anbefalt å holde totalfangsten i Nordsjøen i 2007 mest mulig under 2006-nivået på 250 000 tonn. Avtalte kvoter for det norske fisket i 2007 er 18 812 tonn i Nordsjøen og 3 900 tonn i Skagerrak. Totalkvoten for brisling i Skagerrak er satt til 52 000 tonn. Bestanden er dominert av ung fisk, og mengde ett år gammel brisling målt i februar 2006 er den laveste siden 1996 (Figur 3.4.4.1).

Fiskeri

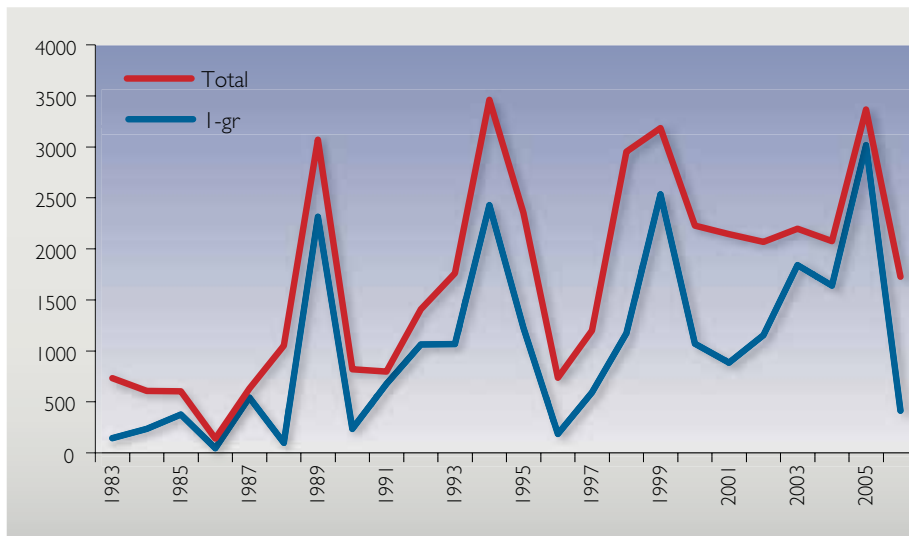
Det meste av brislingen blir tatt i det danske industritrålfisket. Det norske fisket er et direkte fiske med ringnotfartøy. I Skagerrak blir det meste tatt i et direkte brislingfiske i industritrålfisket og delvis i et konsumfiske med kystnotfartøy for hermetikkformål. De totale brislingfangstene fra Nordsjøen hadde en topp på 640 000 tonn midt på 1970-tallet (Figur 3.4.4.2), etterfulgt av en nedgang frem til et historisk lavmål i 1986. De siste årene har fangstene vært under 18 000 tonn, hvorav de norske fangstene har utgjort mindre enn 1 000 tonn. For å beskytte ungsilda har det de siste årene ikke vært lov til å fiske brisling i første og fjerde kvartal i EU-sonen. Brislingen har i praksis vært regulert ut fra hensynet til bestanden av nordsjøsild, mer enn av den aktuelle kvoten for brisling. Det har vært maksimalkvoter for deltakende fartøy og forbud mot å fiske brisling i norsk økonomisk sone i Nordsjøen før kvoten i EU-sonen er fisket opp. Dette vil fortsette i 2007.

Bestandsberegning

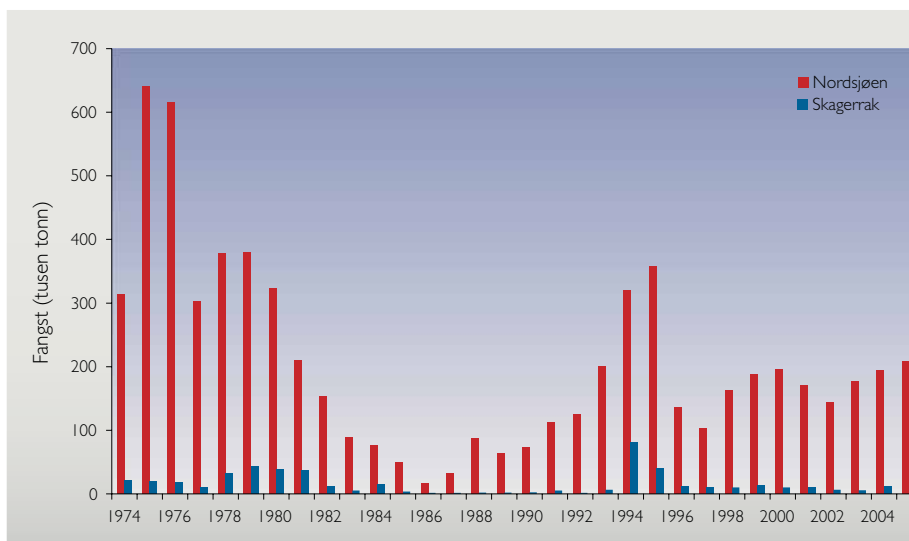
Det er stor usikkerhet knyttet til aldersbestemmelsen av brisling, og aldersbaserte modeller for bestandsberegninger har derfor vært lite egnet. ICES vurderer bruk av alternative metoder for å beregne status for brisling i Nordsjøen. På Havforskningsinstituttet arbeides det med å utvikle en lengdebasert bestandsmodell.

North Sea sprat

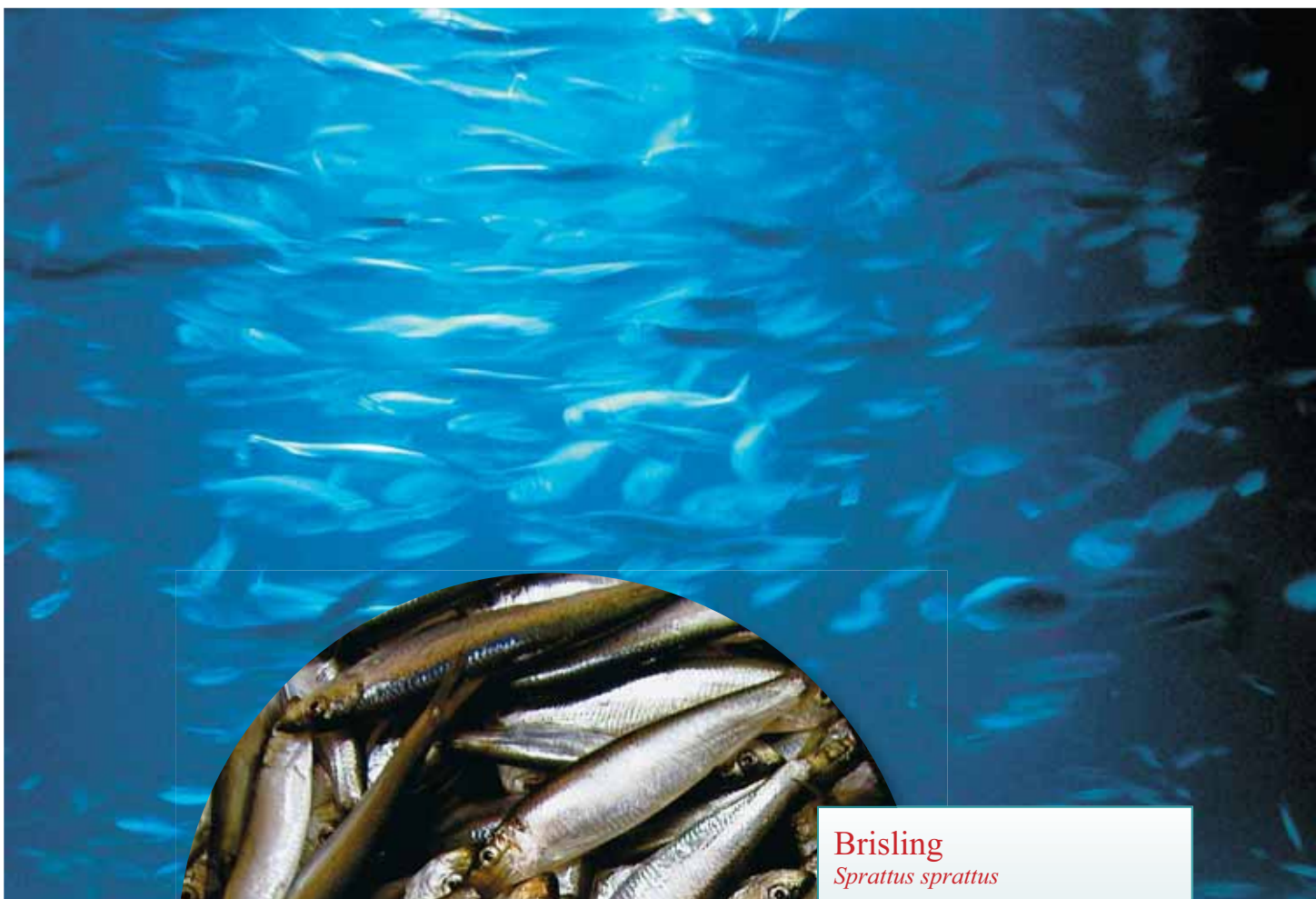
North Sea sprat is mainly taken in an industrial trawl fishery. Total landings in 1992–2005 have been in the range of 103,000 (1997) to 357,000 tonnes (1995). In 2003, total landings increased compared to 2002. No advice has been given on sprat quota since the mid-80s. Total catches have been low in Skagerrak in recent years, and the Norwegian catches far below the quota.

Figur 3.4.4.1
Rekrutteringsindeks av brisling i Nordsjøen fra ICES' bunntålundersøkelser.
Recruitment indices of sprat in the North Sea (ICES bottom trawl surveys).

Figur 3.4.4.2
Totale fangster av brisling (tusen tonn) fra Nordsjøen og Skagerrak, 1995–2005.
Total catches of sprat (thousand tonnes) from the North Sea and Skagerrak, 1995–2005.

Brisling

Sprattus sprattus

Familie: Clupeida

Utbredelse: Fra Svartehavet til Finnmark

Levetid: Sjelden over 4–5 år

Maks størrelse: 19,5 cm og 54 gram

Hovedgyting: Februar–juli

Føde: Plankton

Nøkkeltall:

KVOTE 2007: Nordsjøen: Norsk kvote 18 812 t; Skagerrak + Kattegat: Total kvote 52 000 t, Norsk kvote: 3 900 t. Denne tas i Skagerrak

KVOTE 2006: Nordsjøen: Norsk kvote 10 000 t; Skagerrak + Kattegat: Total kvote 52 000 t, Norsk kvote: 3 900 t. Denne tas i Skagerrak

NORSK FANGSTVERDI 2006:

14 mill. kroner

Fakta om bestanden

Brisling er en pelagisk stimfisk. Den lever av små dyreplankton og er selv viktig næring for arter som ørret, hvitling og annen torskefisk. I Nordsjøen er det funnet egg og larver nesten året rundt. Brislingen gyter nær overflaten, og eggene flyter fritt i vannet til de klekkes etter 5–6 dager. Når larvene er 2–4 cm, søker de sammen og begynner å gå i stim. Brislingen har kort livsløp og er dominert av ett og to år gammel fisk. Ved god vekst kan årets yngel komme inn i fangstene allerede i fjerde kvartal.

Hovedtyngden av bestanden finnes i sentrale og sørøstlige deler av Nordsjøen. I Skagerrak finnes den stort sett nær land og i fjordene på svenske- og norskekysten. I Østersjøen står det brisling som antas å være egen bestand. Bestandstilhørigheten av brislingen i norske kyst- og fjordstrøk på Vestlandet er ikke kjent. Den gyter lokalt, men hovedrekrutteringen antas å komme fra gyteområder i Skagerrak/Nordsjøen.